

3. Izmēģināju

Komandas izstrādātās atkritumu apjoma samazināšanas stratēģijas ieviešanas periods ir būtiskākais posms izaicinājuma laikā. Jau pirmajās pārmaiņu dienās sajūtīsi, ko izdodas paveikt ar prieku, bet kuru apņemšanos realizācija liek nopietni mainīt ikdienas ieradumus.

Tavai komandai ir vismaz viens mēnesis laika, lai izstrādātos atkritumu apjoma samazināšanas plānus ieviestu dzīvē. Tā ietvaros aicini komandas dalībniekus izvērtēt nosprausto mērķu sasniegšanas iespējas un veidus – iespējams, kaut ko tomēr ir labāk darīt citādi. Nebaidies atzīt neveiksmes un ievies korekcijas plānā, lai sasniegtu mērķi efektīvāk!

!!! Padomā !!!

Atceries, ka tavas komandas ietekme uz vidi ir mērāma ne tikai radītajā atkritumu daudzumā, bet arī kopējos patērētajos resursos. Domā racionāli! Piemēram, ja tev dzīvesvietas tuvumā nav pieejams ziepapakojuma veikals un tu esi izlēmis doties regulāros iepirkuma braucienos uz citu pilsētu, cik daudz degvielas tavai ģimenei būs jāpatērē? Vai tas būs racionāli? Iespējams, ir vērts uzrunāt vietējos tirgotājus par iespējām iegādāties sveramas preces savā iepakojumā? Vai vērsies pie tuvumā esošiem zemniekiem un mājražotājiem, kas noteikti varēs iepriecināt ar sezonālām vietējas izcelsmes precēm savā iepakojumā. Pirms pieņemt konkrētu rīcības lēmumu, izvērtē visus aspektus, kā tas ietekmēs vidi!

Pēc mēneša, vai arī ilgāka laika perioda, kad tiešām komandai ir izdevies realizēt visus izvirzītos mērķus un sasniegt visus izstrādātos plānus dzīvē, aicini visus komandas dalībniekus atkārtoti uzskaitīt, kādus atkritumu veidus un cik daudz katrs no tiem ir nedēļas laikā radījis savā ģimenē. Apkopo komandas rezultātus un aplūko pārmaiņas – par cik daudz vienībām ir izdevies samazināt radīto atkritumu apjomu?

Būtiski ir ne tikai samazināt kopējo atkritumu apjomu, bet arī maksimāli atteikties no videi viskaitīgākajām iepakojuma pozīcijām. Piemēram, pat, ja kopējais radītais iepakojuma atkritumu apjoms ir samazinājies nedaudz, taču esi pilnībā izskaudis plastmasas atkritumu radīšanu, tas ir lielisks sasniegums! Vai arī – ja ir pieaudzis radītā papīra iepakojuma atkritumu apjoms, taču vairākkārt samazinājies vienreizlietojamo galda trauku apjoms – arī tas ir lielisks sasniegums!

Izvērtē savas komandas sasniegumus! Vai varat sevi saukt par pilntiesīgiem bezatkritumu dzīvesveida piekritējiem, vai tomēr par dabas draugiem, kas cenšas samazināt radīto atkritumu apjomu?

!!! Padomā !!!

Ko darīsi ar tiem iepakojuma veidiem, kurus vairs nav iespējams izmantot atkārtoti un ir pienācis laiks tos utilizēt? Apsēko dzīvesvietas tuvumā esošos dalītās vākšanas konteinerus izlietotajam iepakojumam. Kādus iepakojuma veidus apsaimniekotājs vāc pārstrādei, kādus nevāc? Ja nevari atteikties no precēm iepakojumā, tad tu noteikti vari izvēlēties preces tādā iepakojumā, kuru pēc tam varēsi nodot pārstrādei.

Pārrunā savas komandas izaicinājuma rezultātus ģimenē, kā arī aicini skolēnus apspriesties komandā! Kādas ir veiksmīgākās atkritumu apjoma samazināšanas taktikas? Ar kādiem sarežģījumiem komanda visvairāk saskārusies? Ko vēl varam darīt lietas labā, lai neradītu atkritumus nemaz?

Aicini bērnus izaicinājuma mēneša beigās vienas nedēļas garumā atkārtoti uzskaitīt ģimenes radītos atkritumos izmestos iepakojuma veidus. Kad katrs bērns būs aizpildījis tabulu, apkopo komandas kopējos rezultātus un ievadi datus savā komandas profilā. Šie dati kalpos par izaicinājuma sasniegumu rādītāju.

Iepakojuma materiāla veids	Skaitis	Rezultāts + vai -
Plastmasas pudele		
Plastmasas plānais iepirkuma maisiņš		
Plastmasas lielais iepirkumu maiss		
Plastmasas kastīte		
Plastmasas ietinamā plēve		
Polistirola termokārba		
Vienreizlietojamie trauki, piederumi no plastmasas		
Plastmasas vienreizlietojamā krūze / glāze		
Plastmasas dzērienu salmiņš		
Kompozītmateriālu iepakojums (čipsu, saldumu, cepumu iepakojums utt.)		
Cits plastmasas iepakojums		
Papīra maiss / tūta / ietinamais papīrs		
Kartona kastīte / iepakojums		
Liela kartona kaste		
Cits kartona / papīra iepakojums		
Dabīgās šķiedras iepakojums (auduma, biopolimēru, koka)		
Stikla burka		
Stikla pudele		
Cits stikla iepakojums		
Dzērienu skārdene		
Konservu bundža		
Cits metāla iepakojums		
Tetrapaka		
+ Pievienot citu iepakojuma veidu (līdz 5 vienībām)		
Kopā:		

!!! Interesanti !!!

Samazināt radīto atkritumu daudzumu iespējams, daudzas lietas pagatavojot pašu spēkiem.

Jauniešiem ļoti interesanti ir izmēģināt roku pašgatavotu ķermeņa kopšanas līdzekļu meistarklasē, izmantojot dabīgus izejmateriālus un eko sastāvdaļas – ēteriskās eļļas, bišu vasku, dabīgās augu eļļas u.c. dabas produktus.

Arī mājāsaimniecībā telpu kopšanai daudzus tīrīšanas līdzekļus iespējams pagatavot pašrocīgi, izmantojot dabīgas sastāvdaļas. Piemēram, virsmu tīrīšanai var sajaukt izsmidzināmu līdzekli, kas sastāv no ūdens, etiķa, spirta un ēterisko eļļu sajaukuma. Pamainot ēteriskās eļļas, iespējams iegūt gan virsmu dezinficējošu, gan gaismu aromatizējošu efektu.

Receptes, video pamācības un ieteikumus meklē Youtube un Pinterest vietnēs.